BERLINGSKE
1. SEKTION LØRDAG 15. JUNI 2024

I valgkampens sidste dage satte Narendra Modi sig i en grotte, hvor han mediterede i 45 timer. Her er premierministeren i gang med valgkampen. Arkivfoto: Punit Paranjpe/AFP/Ritzau Scanpix

Danmarks ambassadør i Indien affejer kritikken af landets stærke mand

Af Alexander Sjöberg alex@berlingske.dk

Indiens premierminister, Narendra Modi, er uproblematisk – og de, der vil belære inderne om, hvad der er rigtigt og forkert, er ikke velkomne i landet. Sådan lyder advarslen fra Danmarks ambassadør i Indien, Freddy Svane.

»Her kommer min *one liner*. Det der med, at Modi er en diktator ...«

Danmarks ambassadør i Indien, Freddy Svane, kigger rundt på de tilstedeværende, inden han fortsætter:

» ... det er noget vrøvl!«

Berlingske og andre danske medier er i den danske ambassadørs residens på en af Delhis fineste adresser.

Stedet siges at være en af Danmarks dyreste ambassadeboliger. Bygningen befinder sig umiddelbart ved siden af Lodhi-haven, et grønt åndehul midt i den smog- og støvforurenede storby.

I haven vajer Dannebrog, der er Kay Bojesens fanebærer på kommoderne og royale portrætter i entreen. Rundt om spisebordet er der kaffe og småkager.

Debatten er venlig, men intens.

Berlingske har netop lagt ud med at stille ambassadøren et af de helt store spørgsmål om Danmarks engagement i Indien. Et engagement, som fagfolk og medier sammenligner med den danske interesse for at investere i Kina i 00erne.

Det var før Xi Jinping. Dengang det så ud til, at Kina styrede mod en delvis liberalisering. I stedet kom Xi, landets liberalisering blev aflyst, og nu er Danmark og talrige vestlige lande på retræte fra Riget i Midten.

Kan noget lignende ske i Indien, hvor den stærke Narendra Modi ifølge kritikere har klare autokratiske tendenser, vil Berlingske gerne vide?

For hvor vil et autokratisk Indien stille Danmark, der har indgået en »strategisk samarbejdsaftale« med landet?

Mægtige Modi

Trods en vis tilbagegang, der spreder glæde hos hans modstandere, kan Narendra Modi nok en gang kalde sig for Indiens premierminister.

Allerede på valgaftenen lovede han, at han vil styrke landets strategiske samarbejder, skrive »nye kapitler« i landets historie og skabe et mægtigt Indien.

Landets bruttonationalprodukt forventes at stige med mere end otte procent i 2024, viser nye data, og Modi påstår at have løftet 250 millioner indere ud af fattigdom.

Udviklingen skal nu fortsætte, sagde Modi under valgaftenen, og det sætter Danmarks ambassadør også sin lid til. Han er ikke i tvivl om, at landet er blevet en supermagt.

En »økonomisk« supermagt, siger Freddy Svane og fortsætter:

»De er en supermagt inden for digitalisering. De er en supermagt i udviklingen af nye energiformer.«

Under Modi vokser Indiens økonomi og velstand, mener ambassadøren, og det øger løbende behovet for grøn energi, rent vand og ny teknologi. Dansk knowhow er derfor efterspurgt, forklarer Freddy Svane og nævner Danfoss som eksempel på en virksomhed, der har meget at vinde.

Alt peger derfor på Indien som et oplagt match for et land som Danmark.

Der er penge at tjene og bedre endnu, så er Indien et demokrati.

»I har jo selv set, hvordan det fungerer,« siger Freddy Svane.

Freddy Svane ser med andre ord særdeles positivt på Modi og den udvikling, han står for. Men der findes også en anden version af virkeligheden.

INDIEN

Religiøs splittelse

79.8 procent af Indiens befolkning er hinduer. 14.2 procent er muslimer. Et hav af andre mindretal eksisterer.

Hindunationalister som Modi og BJP dyrker et Indien for hinduer fremfor et multietnisk Indien. Modsætningen er oppositionspartiet Kongrespartiet, som kæmper for det multietniske samfund. Modi udnytter hyppigt denne uenighed og beskylder Kongrespartiet for at forære landet væk til »dem, der får mange børn« – underforstået: Muslimer. Selvom Modi selv siger, at han ikke er imod muslimer, men kritikere mener, at den hindunationalistiske bevægelse iscenesætter dem som en »udefrakommende« gruppe, trods mange hundrede års historie, der påviser det modsatte.

Muslimer i delstater, hvor BJP har magten, oplever hyppigt diskrimination.

Årets valgkamp bærer præg af splittelsen og er efter alle målestokke en grim affære. Etniske, religiøse og kastebaserede uligheder udnyttes af mange parter i valgkampen.

I den bliver Narendra Modi udstillet som en megaloman figur.

Den type menneske, der ikke er bange for at udråbe sig selv til Guds udsendte. Modi har koncentreret magten om sig selv, og han har klare »diktatoriske« tendenser, siger oppositionspolitikerne. Under Modis ti foregående år som premierminister er selv det frie ord kommet under pres.

Sidste år blev en Modi-kritisk BBC-dokumentar forbudt i landet, samme medie er blevet ransaget af myndighederne og forventer stadig flere problemer, oplyser kilder til Berlingske. Også en fremtrædende australsk journalist har midlertidigt mistet sit visum efter sin kritiske dækning af landet.

Der findes ligefrem dem, der mener, at der foregår valgfusk.

»En vanvittigt stor opbakning«

Nu kan Modi kalde sig Indiens leder for tredje gang.

Hans magt er skrumpet siden valget i 2019, men den er stadig stor. Så hvad vil Modi bruge denne magt til? Vil han dreje Indien i en autokratisk retning? Og hvis det sker, er der så en fare for, at Indien vil begynde at minde om Kina?

Nej, siger altså Freddy Svane.

Modi er ingen »diktator«.

Når de tre danske medier spørger ind til muligheden for valgfusk, skyder han tanken ned. Når vi spørger ind til pressefriheden, spørger ambassadøren retorisk, om de danske medier da ikke har kunnet arbejde frit under deres besøg. Og når Modis autoritære tendenser bliver nævnt, har Freddy Svane igen argumentationen klar:

»Modi har en vanvittigt stor opbakning blandt befolkningen. Det her er et reelt demokrati, hvor mange mennesker har valgt den, de synes er den rigtige leder for Indien. Et valg kunne jo have afsat ham.«

Freddy Svane fremhæver den livlige politiske debat, såvel i medier som til vælgermøder. Han har aldrig oplevet noget, »der er mere demokratisk««, siger han.

Men kan en demokratisk valgt leder ikke være autoritær?

»Jo, det kan man,« svarer ambassadøren, »men ... det er jo et spørgsmål om, hvordan man definerer (autoritær, *red.*), og det må vælgerne afgøre. Mit budskab er, at hverken jeg eller I kan være dommer over, hvem der er autoritær.«

Ingen i Indien ville nogensinde kunne finde på at sige sådan noget om Danmarks statsminister, tilføjer ambassadøren.

Så hvad giver os retten til at kalde Modi autoritær, spørger Freddy Svane retorisk, og følger op med endnu en one liner:

»Inderne gider ikke lytte på dem, der er belærende. Og jeg har altid sagt, at *on my watch*, der er der *no teaching, no preaching.*«

Det er altså medierne, kritikerne og oppositionen, der tager fejl. Modi er ren, forstår vi på ambassadøren.

Hadtale og mangfoldighed

Når kritikere ikke kalder Modi autoritær, tyr de gerne til et andet kritikpunkt. De mener, at den indiske leder og hans parti, BJP, skaber splittelse i landet.

20 procent af befolkningen tilhører religiøse mindretal, og 200 millioner af dem er muslimer. Dem har Modi under valgkampen omtalt som »infiltratorer«, der »får mange børn«.

Mani Shankar Aiyer, en fremtrædende Modi-kritiker og medlem af Kongrespartiet samt forhenværende topdiplomat, siger til Berlingske, at Modis politik risikerer at »splitte landet«.

Muslimer har været en del af Indien i århundreder, mindretal er en del af landets identitet, og Indien kan kun hænge sammen, hvis man »dyrker mangfoldigheden«, mener Mani Shankar Aiyer. Modi gør det modsatte, mener han.

Andre går længere endnu og kalder Modis ord for »hadtale«.

Freddy Svane forstår godt pointen, for Modi siger ting, han ikke selv ville sige. Men ambassadøren mener samtidig, at debatten om Modis holdning til muslimer netop viser, at Indien er et stærkt demokrati.

»Der er det klart, at der vil være brydninger. Det skal der være,« siger Freddy Svane.

»Indien er ikke et land uden problemer.«

Men har det noget med Modi at gøre? Nej, mener Freddy Svane, som i stedet peger på, at der under Modi er blevet lagt drikkevand ud til millioner af husstande. Uanset om de måtte være muslimer eller hinduer.

»Landet befinder sig i en udviklingsproces, som vil være accelerator for økonomisk og social fremgang,« siger ambassadøren.

Sideløbende bliver Indiens økonomi stadig stærkere, landet bliver et stadig mere oplagt mål for virksomheder, særligt som produktionsland.

Vil vi hoppe med på vognen, er vi mere end velkomne, mener Freddy Svane. Men det skal ske på indernes præmisser, og belæres, det vil inderne ikke, siger han.

Alexander Sjöberg er Berlingskes korrespondent i Asien

Danmarks ambassadør i Indien, Freddy Svane: » »Inderne gider ikke lytte på dem, der er belærende.« Foto: Alexander Sjöberg

BLÅ BOG

Freddy Svane

Den danske ambassadør i Indien, Freddy Svane, har en lang karriere i dansk udenrigstjeneste bag sig. Han begyndte i udenrigsministeriet i 1982. Før Indien var han ambassadør i Japan, og før da var det også Indien.

Han har arbejdet for A.P. Møller og været departementsleder i Udenrigsministeriet og har talrige andre poster i såvel staten som erhvervslivet på sit cv.